

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9347 af 09/03/2015 (Gældende)

SU - mellemste fribeløb - elevplads - løn under uddannelse

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 15/001137

SU - mellemste fribeløb - elevplads - løn under uddannelse

Ankenævnet fastslog, at en elev, der havde fået SU til sit grundforløb, havde mellemste fribeløb under hovedforløbet, da der var tale om lønnet praktik, da eleven modtog løn under uddannelsen.

Din klage vedrørende tilbagebetaling af SU

I brev af 19. maj 2014 har du klaget over Styrelsen for Videregående Uddannelsers (herefter: styrelsen) afgørelse af 9. maj 2014 om tilbagebetaling af SU for støtteåret 2013.

Ankenævnets afgørelse

Nævnet tiltræder styrelsens afgørelse af 9. maj 2014 om tilbagebetaling af SU for støtteåret 2013.

Retsgrundlag

SU-loven (dagældende lovbekendtgørelse nr. 661 af 29. juni 2009, nu lovbekendtgørelse nr. 39 af 15. januar 2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser (uddrag):

§ 22. Uddannelsesstøtten i et støtteår nedsættes ved den endelige tildeling for dette år, hvis den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret, jf. § 23, overstiger et beløb, der er summen af de månedlige fribeløb i støtteåret, jf. § 24 og § 25, stk. 6, (årsfribeløbet).

(...)

§ 24. Laveste fribeløb udgør

- 1) 6.370 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU uden for klippekortet, og
- 2) 7.870 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet.

Stk. 2. Fribeløbet er 15.908 kr. pr. måned (mellemste fribeløb) for hver måned i støtteåret eller uddannelsesperioden, hvor den uddannelsessøgende har

- 1) valgt stipendium og studielån fra,
- 2) været indskrevet ved en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men har haft orlov fra uddannelsen, jf. dog stk. 3, nr. 5,
- 3) været indskrevet ved en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men ikke har været studieaktiv, jf. dog stk. 3, nr. 5, eller
- 4) været i praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, jf. dog stk. 3, nr. 5.

Stk. 3. Fribeløbet er 30.619 kr. pr. måned (højeste fribeløb) for hver måned i støtteåret eller uddannelsesperioden, hvor den uddannelsessøgende

- 1) ikke gennemgår en uddannelse i Danmark eller i udlandet, der giver ret til uddannelsesstøtte efter afsnit I,
- 2) ikke opfylder aldersbetingelsen for at få uddannelsesstøtte, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, og stk. 2,

3) gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men ikke er dansk statsborger eller i støttemæssig henseende ligestillet med danske statsborgere, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, jf. § 2 a,

4) i perioder, der i øvrigt giver ret til uddannelsesstøtte, får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, jf. § 2, stk. 1, nr. 5,

5) ikke kan få stipendium og studielån, fordi støttetiden, jf. § 17, er brugt, og ikke får udbetalt slutlån eller

6) ikke kan få stipendium og studielån som følge af bestemmelserne i § 2, stk. 4 og 5.

(...)

§ 28. Uddannelsesstøtten udbetales med foreløbige beløb i støtteåret. Uddannelsesstøtten tildeles med endelige beløb efter støtteårets afslutning.

(...)

§ 30. Uddannelsesstøtten tildeles med endelige beløb på grundlag af oplysninger om den uddannelsessøgendes egenindkomst, forældrenes indkomstgrundlag, studieforhold, anden offentlig støtte, bopælsstatus m.v.

Stk. 2. Foreløbige beløb, der er udbetalt, men ikke kan tildeles endeligt, skal betales tilbage. Foreløbige beløb, der skal betales tilbage, fordi egenindkomsten overstiger årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet, skal dog betales tilbage med halvdelen af beløbet, i det omfang det udgør op til forskellen mellem det laveste og det mellemste fribeløb, og fuldt ud med beløb derover. (...)

Begrundelse

SU-lovens udgangspunkt er, at studerende skal tilbagebetale SU, hvis deres egenindkomst overstiger deres årsfribeløb, jf. § 30, stk. 2, jf. § 22 i SU-loven.

Egenindkomsten er enhver positiv indkomst, der henføres til eller indgår i den personlige indkomst, jf. § 23, stk. 2 i SU-loven.

Ankenævnet bemærker, at SU-lovens tilbagebetalingsregler er objektive. Dine subjektive forhold kan derfor ikke ændre på, at du skal tilbagebetale SU efter SU-loven. Dvs. at selvom du har været i god tro, så skal du stadig tilbagebetale SU.

Uddannelsesstøtte er en transbestemt ydelse, hvorfor der er fastsat regler for, hvor meget den studerende må tjene sideløbende med, at vedkommende modtager støtte.

Når den studerende modtager SU, er den studerende berettiget til det laveste fribeløb, jf. § 24, stk. 1, i SU-loven.

Når den studerende har været i praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, har den studerende mellemste fribeløb, jf. SU-lovens § 24, stk. 2, nr. 4.

Ankenævnet skal endvidere bemærke, at Ankenævnet ikke vurderer, at din situation er sammenlignelig med den situation, som du beskriver din kammerat er i, da han ikke har færdiggjort et grundforløb og skal i praktik inden for samme felt.

Ankenævnet stadfæster derfor afgørelsen af 9. maj 2014 om tilbagebetaling af for meget modtaget SU i støtteåret 2013.

Efter almindelige forvaltningsretlige principper kan en eventuel fejlvejledning som udgangspunkt ikke medføre en bedre retsstilling end den, der fremgår af de gældende regler, i dette tilfælde SU-loven.

Sagsfremstilling

Du har i 2013 afsluttet et grundforløb, HGV, som du i 2013 har modtaget SU til i perioden fra og med januar til og med juli.

Det fremgår blandt andet af uddannelsesaftale dateret den 1. juli 2013 punkt 6, at aftalen omfatter et Hovedforløb (skoleadgangsvej). Hovedforløbet er ikke SU-berettiget, og du modtager løn fra uddannelsesstedet (arbejdsgiveren).

Styrelsen har ved brev af 9. maj 2014 meddelt dig, at du skal tilbagebetale noget af den SU, som du modtog i 2013, da din egenindkomst oversteg dit fribeløb. Styrelsen lagde til grund, at du i 2013 havde 7 måneder med laveste fribeløb, da du modtog SU i disse måneder, og 5 måneder med mellemste fribeløb, da du var i lønnet praktik.

Du har i brev af 19. maj 2014 klaget til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og bl.a. anført, at din elevplads ikke er lønnet praktik, at din elevuddannelse ikke er SU-berettigende, og at du derfor må have højeste fribeløb.

Ved brev af 12. juni 2014 har styrelsen blandt andet oplyst, at erhvervsuddannelserne normalt er sammensat af enten skoleperioder 1 og 2 og praktik, eller skoleperiode 2 og praktik. De lærlingeforhold, man gennemgår, er derfor en del af den samlede uddannelse, der ikke er afsluttet, før eleven efter 2. skoleperiode har gennemgået en praktikperiode i henhold til en uddannelsesaftale. Det kan ikke føre til en ændret vurdering, at du er voksenlærling og får en højere løn end normalt for lærlinge.

Ved brev af 12. juli 2014 har du blandt andet anført, at du har en kammerat, der skriftligt af sine studievejledere har fået oplyst, at da han skulle begynde en elevplads efter at have afsluttet et SU-berettigende pædagoguddannelse, så ville hans indkomst blive periodiseret.

Ved mail af 28. juli 2014 til styrelsen har du anført, at du må være omfattet af periodisering, og at du er blevet oplyst af din studievejleder om, at elevuddannelsen ikke ville påvirke din SU. Din mail var vedlagt en mailkorrespondance mellem din kammerat og hans to studievejledere, hvoraf blandt andet fremgår, at din kammerat vil færdiggøre en uddannelse som pædagog og derefter måske påbegynde en elevuddannelse indenfor shipping. SU-vejlederne oplyser ham om, at såfremt han færdiggør sin pædagoguddannelse vil han være omfattet af reglerne om periodisering.

Ved brev af 6. november 2014 rykker du for en afgørelse af sagen.

Ved brev af 23. december 2014 rykker du på ny for en afgørelse af sagen.

Styrelsen har i brev af 13. januar 2015 videresendt sagen sammen med en udtalelse til ankenævnet og henvist til, at studerende, der er i lønnet praktik, anses i SU-sammenhæng for at være under uddannelse. I perioder med lønnet praktik er den studerende berettiget til den mellemste fribeløbssats. Styrelsen har endvidere henvist til, at det fremgår af din uddannelsesaftale, at din praktik indgår som hovedforløb i din uddannelse. Det fremgår endvidere, at hovedforløbet er lønnet, hvilket i SU-sammenhæng svarer til lønnet praktik.

Ankenævnet har ved brev af 14. januar 2015 fremsendt sagens akter til dig, således at du havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil. Ankenævnet har ikke modtaget bemærkninger fra dig i den anledning.